

‘यौ वा णौ—अपवारणे छदत इत्येकम्, द्वितीयं छदेत्, (छदन्)
 अन्यत् छादयति, छदेदिति पुनः स्यादूर्जनेऽर्थे मितः ।
 यत्तु च्छन्दयतीति णौ नुमि पदं—तत् संवृताविष्यते’—(श्लो. 113) इति देवः ।
¹छादकः-दिका, ²चिच्छादयिषकः-षिका, ³छादकः-दिका, चिच्छदयिषकः-
 षिका, ⁴चाच्छदकः-दिका, ⁵छदकः-दिका ;
 छादयिता-त्री, चिच्छादयिषिता-त्री, छदिता-त्री, चिच्छदयिषिता-त्री,
 चाच्छदिता-त्री, छदयिता-त्री ;
 छादयन्-न्ती, चिच्छादयिषन्-न्ती, ^Aछदन्-न्ती, चिच्छदयिषन्-न्ती, —
 छदयन्-न्ती ;
 छादयिष्यन्-न्ती-ती, चिच्छादयिष्यन्-न्ती-ती, छदयिष्यन्-न्ती-ती, चिच्छ-
 दयिष्यन्-न्ती-ती, — छदयिष्यन्-न्ती-ती ;
 छादयमानः, चिच्छादयिषमाणः, ⁶छदमानः, चिच्छदयिषमाणः, चाच्छदयमानः,
 छदयमानः ;
 छादयिष्यमाणः, चिच्छादयिष्यमाणः, छदयिष्यमाणः, चिच्छदयिष्यमाणः,
 चाच्छदयिष्यमाणः, छदयिष्यमाणः ;

1. स्वार्थे णिचि, ‘अत उपधायाः’ (7-2-116) इति वृद्धौ रूपम् ।
 2. ण्यन्तात् सनि, अभ्यासात् परतः, ‘छे च’ (6-1-73) इति तुक् । ‘स्तोः श्चुना
 श्चुः’ (8-4-40) इति श्चुत्वेन चकारः । एवं सन्नन्ते यञन्ते च बोध्यम् ।
 3. ‘आधृषाद्वा’ (गणसूत्रं चुरादौ) इति णिचो वैकल्पिकत्वम् । तेन, णिजभावपक्षे
 शुद्धाद्घातोर्णुलि रूपम् । ण्यन्तप्रकृतिकण्डुलन्तस्य, अस्य चार्थमेदो नास्ति ।
 4. णिजभावपक्षे, यञन्ते, ‘दीर्घोऽकितः’ (7-4-83) इत्यभ्यासस्य दीर्घे, ‘दीर्घात्’
 (6-1-75) इति तुकि, तस्य श्चुत्वेन चकारे रूपम् । एवमुत्तरत्रापि रूपनिष्पत्तिर्ज्ञेया ।
 5. ‘छदिरूर्जने’ (गणसूत्रम्-भवादौ) इति घटादिषु षाठेनास्य मित्वात्, अस्मात्,
 हेतुमण्णिचि परतः, उपधावृद्धौ, ‘मितां ह्रस्वः’ (6-4-92) इति ह्रस्वे, ‘छदकः-
 दिका’ इत्यादीनि, ऊर्जनार्थे विद्यमानस्यास्य घातोर्णौ बोध्यानि ।
 6. घातोः स्वरितेत्त्वेन, शुद्धात्, ‘स्वरितजितः कर्त्रभिप्राये क्रियाफले’ (1-3-72)
 इति आत्मनेपदम् । परगामिनि क्रियाफले तु, ‘शेषात् कर्तरि परस्मैपदम्’ (1-3-78)
 इति परस्मैपदमपि भवति ।
- A. ‘मल्लोऽर्थः स च हिंसितः पदमुपासात्सीद्धरेः शुन्धितः’
 तावत् स्वं बलमच्छद् इन् जुषितवान् मुष्टया हली मुष्टिकम् ॥’ धा. का. 3-50.